

Піщула М. М.

гр. ЕП-43

Національний університет

«Львівська політехніка»

Науковий керівник – к.е.н., доцент Ємельянов О. Ю.

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ЙОГО ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Досягнення підприємствами високої ефективності господарської діяльності потребує належного рівня їх економічної безпеки. Своєю чергою, цей рівень значною мірою визначається фінансовою стійкістю підприємств, що характеризується їх здатністю своєчасно і у повному обсязі виконувати зобов'язання перед банками та іншими кредиторами як короткостроковому, так і у довгостроковому періодах.

Багато українських підприємств на теперішній час знаходяться у кризовому фінансовому стані. Це відображається, з одного боку, у їхній низькій прибутковості та навіть збитковості, а, з іншого боку, – у наявності у цих підприємств великих обсягів позичкових коштів, які вони нездатні своєчасно повернути кредиторам. Отже, такі підприємства є потенційними банкрутами, а деякі вже знаходяться у процесі банкрутства. Своєчасне виявлення тенденції до погіршення фінансової стійкості підприємств дає змогу заздалегідь реалізувати заходи з недопущення їх банкрутства.

На теперішній час у літературі представлено багато різних методів та показників оцінювання фінансової стійкості підприємств [1, с. 192-195; 2, с. 108-115 та ін.]. Зокрема, багатьма авторами пропонується проводити таке оцінювання шляхом розрахунку показника частки власного капіталу підприємства у його загальному капіталі. При цьому пропонуються різні нормативи цього показника (як правило, 50-60%). Однак, ринкова величина власного капіталу підприємства значною мірою визначається прогнозованим потоком його чистого прибутку і може суттєво відрізнятись від величини власного капіталу, вказаної в бухгалтерському балансі підприємства.

Загалом, оцінювання фінансової стійкості підприємства потребує, передусім, прогнозування величини його прибутку до сплати процентів за позиками та податку на прибуток. При цьому прогнозний період у першому наближенні можна прийняти рівним середньому терміну повернення узятих підприємством позик. За таких умов фінансову стійкість суб'єкта господарювання можна вважати достатньою, якщо поточний обсяг позикового капіталу підприємства є меншим за дисконтовану величину прибутку до сплати процентів за позиками та податку на прибуток. При цьому за ставку дисконту слід обирати середньозважену річну процентну ставку за користування підприємством позичкових коштів у частках одиниці.

За аналогією з оцінкою вартості майна підприємства описаний вище метод оцінювання фінансової стійкості підприємства можна назвати дохідним, оскільки він ґрунтується на результатах прогнозування фінансових результатів діяльності суб'єкта господарювання. Проте, можна застосувати і витратний метод оцінювання. Ідея цього методу полягає у тому, що визначається прогнозна вартість кожного активу суб'єкта господарювання, за якою він може бути проданим у разі потреби у погашенні заборгованості підприємства. Тоді фінансову стійкість підприємства можна вважати достатньо високою, якщо поточний обсяг його позикового капіталу є меншим за мінімально можливу прогнозовану вартість реалізації усієї сукупності його активів.

Отже, рівень фінансової стійкості підприємства можна вважати достатньо високим, якщо виконується хоча б одна з описаних вище умов.

1. Гапак Н.М. *Особливості визначення фінансової стійкості підприємства* / Н.М. Гапак, С.А. Капітан // *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія Економіка.* – 2014. – Вип. 1 (42). – С. 191-196. 2. Кремень В.М. *Оцінювання фінансової стійкості підприємства* / В.М. Кремень, С.Я. Щепетков // *Актуальні проблеми економіки.* – 2011. – № 1. – С. 107-117.